

UMOWA RI.271.1.9.2018.ZP

zawarta w dniu ..... 2018 roku pomiędzy:

Gminą Nowe Miasto Lubawskie

ul. Podleśna 1; Mszanowo; 13-300 Nowe Miasto Lubawskie;

reprezentowaną przez **Wójta Tomasza Waruszewskiego**

przy kontrasygnacie **Skarbnika Gminy Joanny Artuszewskiej**

NIP 877-146-84-61 REGON 871118922

zwanymi dalej „**Zamawiającym**”

a

.....

reprezentowanym przez .....

zwanym dalej „**Wykonawcą**”.

NIP..... REGON .....

łącznie zwanymi „**Stronami**”, a odrębnie „**Stroną**”.

w wyniku rozstrzygniętego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy Pzp), została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. **Zamawiający** powierza, a **Wykonawca** przyjmuje do wykonania roboty budowlane niezbędne do oddania przewidzianego umową obiektu budowlanego, pod nazwą: *Przebudowa drogi gminnej Tylice – PGR Tylice, dojazdowej do gruntów rolnych we wsi Tylice, na odcinku o długości 270 m – Etap IV.*
2. Zakres robót określony jest w dokumentacji projektowej oraz SSTWiOR stanowiące załącznik Nr 7 i nr 8 do SIWZ, zgodnie ze złożoną ofertą, która stanowi załącznik Nr 1 oraz zgodnie z kosztorysem ofertowym szczegółowym który stanowi załącznik nr 2 do niniejszej umowy, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczpospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane dokumentacją projektową oraz SSTWiOR roboty budowlane, niezbędne do realizacji przedmiotu umowy.
4. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym.
5. Przedmiot umowy, o którym mowa w ust.1, obejmuje wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 ze zm.).

6. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
7. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji robót zamiennych w stosunku do robot budowlanych opisanych w projekcie budowlanym, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, na zasadach określonych w § 7 umowy.
8. Inspektor nadzoru, w związku z robotami budowlanymi, o których mowa w ust. 1, ust. 2 i ust. 3, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez:
  - 1) zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego,
  - 2) zmianę kolejności wykonywania robót budowlanych.
9. W przypadku, gdy rozliczenie zmienionego zakresu robót, o którym mowa w ust. 8 nie będzie możliwe poprzez obmiar wykonanych robót budowlanych, w szczególności:
  - 1) gdy roboty ujęte w projekcie budowlanym lub wykonawczym nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót lub
  - 2) gdy roboty nie ujęte w projekcie budowlanym nie zostały również ujęte w przedmiarze robót, a ich wykonanie jest konieczne dla realizacji umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i ma na celu usunięcie rozbieżności pomiędzy projektem budowlanym a projektem wykonawczym,
  - 3) lub w przypadku konieczności zaniechania robót budowlanych objętych kosztorysem ofertowym,
    - wykonanie przez Wykonawcę zmienionego zakresu robót nastąpi na podstawie protokołu konieczności.
10. Protokół konieczności jest sporządzany przez kierownika budowy, akceptowany przez Wójta Gminy lub osobę przez niego upoważnioną i podpisywany przez: Kierownika budowy, Inspektora nadzoru oraz Wykonawcę.
11. Załącznikiem do protokołu konieczności, stanowiącym jego integralną część, jest protokół z negocjacji dotyczących wyceny robót z Wykonawcą zatwierdzony przez Kierownika budowy i zaakceptowany przez Inspektora nadzoru
12. Wykonawca potwierdza, że przed podpisaniem niniejszej umowy, przy zachowaniu należytej staranności zapoznał się z dokumentacją projektową i przedmiarami robót oraz dokonał wizji lokalnej terenu budowy, a także poznał istniejący stan faktyczny.
13. Wykonawca jest zobowiązany, za wynagrodzeniem kosztorysowym określonym w § 5, do wykonania z należyłą starannością wszelkich robót i czynności niezbędnych dla zrealizowania przedmiotu umowy, o którym mowa w ust. 1, w celu przekazania Zamawiającemu dzieła budowlanego, które zostanie bezwarunkowo dopuszczone do użytkowania.

14. Na podstawie rozdz. III pkt 13 SIWZ w związku z art. 29 ust. 3 a ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający wymaga aby wykonawca lub ewentualny podwykonawca zatrudniał na podstawie umowy o pracę osoby wykonujące czynności w zakresie realizacji zamówienia związane z:
- 1) wykonywaniem wszystkich prac przygotowawczych,
  - 2) wykonywaniem czynności związanych z obsługą sprzętu budowlanego wykorzystywanego na budowie w związku z realizacją przedmiotu zamówienia - koparki, walce, samochody samowładowcze, zagęszczarki, przecinarki do betonu, itp.
  - 3) wykonaniem prac związanych z wykonaniem wykopów, podbudowy, posadowieniem krawężników, obrzeży,
  - 4) oraz pozostałe **roboty drogowe wykonywane zgodnie ze szczegółowymi specyfikacjami technicznymi**, jeżeli wykonywanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
15. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 13 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
- 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie spełniania ww. wymogów,
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
16. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane w punkcie 13 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
- 1) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy;
  - 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez imion, nazwisk, adresów, nr PESEL pracowników). Informacje takie jak: data

zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;

- 3) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
  - 4) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
17. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 13 czynności Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez Wykonawcę kary określonej w § 15 ust. 1 pkt.10. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 13 czynności.
18. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 2

Termin wykonania zamówienia

1. Strony ustalają termin **zakończenia robót do 01.10.2018 roku.**
2. Rozpoczęcie realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę nastąpi po dniu przekazania przez Zamawiającego dokumentacji projektowej oraz STWiORB i po protokolarnym przejęciu terenu budowy przez kierownika budowy.
3. Za zakończenie robót Zamawiający uzna dzień dokonania przez Wykonawcę wpisu w dzienniku budowy o zakończeniu robót potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru i dostarczeniu wymaganych prawem budowlanym dokumentów niezbędnych do zgłoszenia zadania do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego celem dopuszczenia do użytkowania.
4. Wykonawca zobowiązuje się do uprzątnięcia terenu budowy, demontażu i usunięcia sprzętu budowlanego, a także wszelkich prowizorycznych obiektów wzniesionych przez Wykonawcę lub podwykonawców działających na jego rzecz w czasie budowy na terenie budowy i sąsiednich działkach do dnia dokonania przez Zamawiającego odbioru końcowego przedmiotu umowy.
5. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od Wykonawcy, skutkujących niemożnością dotrzymania terminu określonego w ust. 2, termin ten może ulec przedłużeniu, nie więcej jednak niż o czas trwania tych okoliczności.

§ 3

Obowiązki Zamawiającego

1. Zamawiający zobowiązuje się do protokolarnego przekazania projektu budowlanego, dziennika budowy i terenu budowy w terminie nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem wykonania przedmiotu umowy.
2. Po protokolarnym przejściu od Zamawiającego terenu budowy Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za przekazany teren budowy aż do chwili zakończenia przedmiotu umowy.
3. W protokole przekazania placu budowy Zamawiający wskaże Wykonawcy drogi dojazdowe do placu budowy.
4. Strony uzgodnią niezbędne elementy współpracy w protokole przekazania placu budowy.
5. Do koordynowania i zarządzania realizacją umowy w imieniu Zamawiającego, Zamawiający powołuje Zespół Zarządzający Inwestycją składający się z Inspektora nadzoru oraz wyznaczonych przedstawicieli Zamawiającego.
6. Zamawiający przekaze Wykonawcy pisemną informację na temat zakresu umocowania i uprawnień osób wskazanych w ust. 5.

§ 4

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązany jest do stosowania się do pisemnych poleceń i wskazówek Inspektora nadzoru lub Zamawiającego w trakcie wykonywania przedmiotu umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do przedłożenia za pośrednictwem Inspektora nadzoru Zamawiającemu na jego pisemne żądanie, zgłoszone w każdym czasie trwania umowy, wszelkich dokumentów, materiałów i informacji potrzebnych mu do oceny prawidłowości wykonania umowy.
3. Wykonawca zobowiązuje się do informowania pisemnie Zamawiającego:
  - 1) za pośrednictwem Inspektora nadzoru, o konieczności wykonania prac koniecznych, zamiennych lub zaniechanych, sporządzając protokół konieczności określający zakres robót oraz szacunkową ich wartość (wg cen przyjętych do kalkulacji ceny oferty). Do wykonania tych robót Wykonawca może przystąpić po zatwierdzeniu protokołu konieczności przez Wójta Gminy lub osobę przez niego upoważnioną i uzyskaniu dodatkowego zlecenia.
  - 2) o zagrożeniach, które mogą mieć ujemny wpływ na tok realizacji inwestycji, jakość robót, opóźnienie planowanej daty zakończenia robót oraz zobowiązuje się do współpracy z Zamawiającym przy podejmowanych działaniach zapobiegających zagrożeniom.
4. Wykonawca bez dodatkowego wynagrodzenia zobowiązuje się do:
  - 1) urządzenia i odpowiedniego zabezpieczenia terenu budowy,
  - 2) poniesienia kosztów energii i wody, (urządzenia pomiarowe zużycia energii elektrycznej i wody Wykonawca instaluje na własny koszt.)
  - 3) wykonania projektów tymczasowej organizacji ruchu oraz oznakowania terenu budowy, w uzgodnieniu z Zamawiającym.

- 4) w przypadku gdy w toku realizacji inwestycji zniszczeniu lub uszkodzeniu ulegną obiekty, nieruchomości lub inne urządzenia stanowiące własność osób trzecich bądź Zamawiającego – naprawienia ich i doprowadzenie do stanu pierwotnego,
  - 5) zapewnienia obsługi geodezyjnej przez uprawnione służby geodezyjne obejmującej wytyczenie oraz bieżącą i ostateczną inwentaryzację powykonawczą robót,
  - 6) utrzymania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwania na bieżąco zbędnych materiałów, odpadów i śmieci,
5. Wykonawca ma obowiązek wykonywać roboty budowlane oraz inne czynności objęte przedmiotem umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w tym z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych, z zasadami wiedzy technicznej oraz wszelkimi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego. Opłaty i kary za przekroczenie w trakcie robót norm, określonych w odpowiednich przepisach ponosi Wykonawca.
6. Z chwilą przekazania Wykonawcy placu budowy na Wykonawcę przechodzi pełna odpowiedzialność m.in. za:
- 1) szkody i następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczących pracowników i osób trzecich przebywających na terenie budowy,
  - 2) szkody wynikające ze zniszczenia obiektów, materiałów, sprzętu i innego mienia związanego z prowadzeniem robót podczas realizacji przedmiotu umowy,
  - 3) szkody wynikające ze zniszczenia własności osób trzecich spowodowane zaniedbaniem Wykonawcy,
  - 4) inne zdarzenia powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych będących przedmiotem umowy.

§ 5

Wynagrodzenie Wykonawcy

1. Za realizację przedmiotu umowy Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie ryczałtowe wynoszące:
brutto: .....zł
(słownie złotych : .....zł)
2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 zawiera wszystkie koszty wynikające ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz innych obowiązków Wykonawcy wynikających z treści niniejszej umowy.
3. Rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy będzie dokonane na podstawie rachunku lub faktury VAT końcowej.
4. Rozliczenie za wykonany przedmiot umowy nastąpi jednorazowo po całkowitym wykonaniu przedmiotu umowy tj. po dokonaniu odbioru końcowego.
5. Zapłata wynagrodzenia i wszystkie inne płatności dokonywane na podstawie umowy będą realizowane przez Zamawiającego w złotych polskich.
6. Płatność z tytułu wykonania umowy jest realizowana w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez Zamawiającego wystawionej przez Wykonawcę faktury VAT lub rachunku z uwzględnieniem potrąceń wynikających z umowy, na kwotę potwierdzoną przez Inspektora nadzoru w zestawieniach wartości wykonanych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.

7. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, dotyczące tych należności których termin upłynął w poprzednim okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców lub inne dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców wynikających z umów o podwykonawstwo. Kopia umowy o podwykonawstwo wraz z załączonymi do niej dokumentami stanowi załącznik do faktury.
8. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
9. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
10. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 14, podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty lub
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości co do wysokości kwoty należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy,
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
11. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy należne wynagrodzenie, będące przedmiotem żądania, o którym mowa w ust. 12, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą VAT lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w ust. 13, uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu uchybienia terminowi zapłaty.
12. Równowartość kwoty zapłaconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, bądź skierowanej do depozytu sądowego, Zamawiający potrąci z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

13. Podstawą wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia będą wystawione przez Wykonawcę: rachunek lub faktura VAT, o których mowa w ust. 10, przedstawione Zamawiającemu wraz:
- 1) z protokołem odbioru częściowego zakończonego etapu robót, w którym będą wyszczególnione wydzielone elementy robót budowlanych wykonane przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, lub do którego będą załączone protokoły odbioru części robót wykonanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w ramach odbieranego etapu robót,
  - 2) z kopiami faktur VAT lub rachunków wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
  - 3) z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności albo ze sporządzonymi nie więcej niż 5 dni przed upływem terminu płatności oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o nie zaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez Podwykonawców,
  - 4) a w przypadku braku robót budowlanych, dostaw lub usług zrealizowanych przez Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przed dniem Odbioru częściowego robót budowlanych, lub jeżeli roszczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców nie były jeszcze wymagalne – wraz z oświadczeniami Podwykonawców lub dalszych podwykonawców w tym zakresie.
14. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą VAT lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w ust. 18, Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 18, nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
15. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu pisemne uwagi, o których mowa w ust. 14 zawierające szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska co do zakresu i charakteru robót budowlanych, dostaw i usług realizowanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, prawidłowości ich wykonania, oraz co do wypełnienia przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę postanowień umowy o podwykonawstwo w zakresie mającym wpływ na wymagalność roszczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, a także co do innych okoliczności mających wpływ na tę wymagalność.
16. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od dokonania bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy i do wypłaty Wykonawcy należnego wynagrodzenia, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 14 i wykaże niezasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag o których mowa w ust. 13, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie wykażą zasadności takiej płatności.
17. Zamawiający może dokonać bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca zgłosi uwagi, o których mowa w ust. 14 i potwierdzi zasadność takiej płatności, lub jeżeli Wykonawca nie zgłosi uwag, o których

mowa w ust. 14, a Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykażą zasadność takiej płatności.

18. Podstawą płatności bezpośredniej dokonywanej przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie kopia faktury VAT lub rachunku Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, przedstawiona Zamawiającemu wraz z potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopią protokołu odbioru przez Wykonawcę lub Podwykonawcę robót budowlanych, lub potwierdzeniem odbioru dostaw lub usług.
19. Bezpośrednia płatność dokonywana przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będzie obejmować wyłącznie należne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu opóźnienia w zapłacie należnego wynagrodzenia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę i będzie dotyczyć wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego Umowy o podwykonawstwo robót budowlanych lub umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług.
20. Dokonanie bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub ważne złożenie kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia z tytułu bezpośredniej płatności do depozytu sądowego, skutkuje umorzeniem wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego z tytułu wynagrodzenia do wysokości kwoty odpowiadającej dokonanej płatności.
21. Zamawiający dokona bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w terminie 30 dni od dnia pisemnego potwierdzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
22. Zamawiający może złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zasadniczych wątpliwości co do wysokości należnej zapłaty lub co do podmiotu, któremu płatność należy się, co uznaje się za równoznaczne z wykonaniem w zakresie objętym zdeponowaną kwotą zobowiązania Zamawiającego względem Wykonawcy.
23. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich za wykonanie robót budowlanych jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności za wykonanie tych robót budowlanych, wynikającej z umowy. W przypadku różnic w cenach jednostkowych za wykonane roboty pomiędzy cenami jednostkowymi określonymi umową o podwykonawstwo a cenami jednostkowymi określonymi umową Zamawiający uzna i wypłaci Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na podstawie wystawionej przez niego faktury VAT lub rachunku wyłącznie kwotę należną na podstawie cen jednostkowych określonych umową.
24. W przypadku, gdy Podwykonawcy lub dalsi Podwykonawcy, uprawnieni do uzyskania od Zamawiającego płatności bezpośrednich, nie wystawili żadnych rachunków lub faktur VAT w danym okresie rozliczeniowym, i Wykonawca załączy do wystawianego rachunku lub faktury VAT oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców potwierdzające tę okoliczność, cała kwota wynikająca z faktury VAT lub rachunku zostanie wypłacona przez Zamawiającego Wykonawcy.

25. Do rachunku lub faktury VAT końcowej za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawca dołączy oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o pełnym zafakturowaniu przez nich lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu robót wykonanych zgodnie z umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową.
26. Zamawiający nie będzie udzielał Wykonawcy zaliczek na poczet wykonania zamówienia.
27. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
28. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 32 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich Podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
29. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

§ 6

Materiały

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych.
2. Materiały o których mowa w ust.1 muszą odpowiadać wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych i posiadać certyfikat Unii Europejskiej CE, a ewentualne odstępstwa muszą być uzgodnione na piśmie z Zamawiającym w zakresie parametrów i jakości - wymogom określonym dla wyrobów dopuszczonych do stosowania i obrotu w budownictwie (Art.10 ustawy prawo budowlane).
3. Na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru Wykonawca obowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów: certyfikat na znak bezpieczeństwa, certyfikat zgodności, Polską Normę lub aprobatę techniczną oraz dokument potwierdzający równoważność dla materiałów zamiennych oraz posiadają oznakowanie zgodności (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności – Dz. U. z 2016 r. poz.655), poświadczające dopuszczenie do stosowania i sprzedaży na terenie Unii Europejskiej.
4. Odpady i materiały niepełnowartościowe pochodzące z rozbiórki podlegają obowiązkowi wywiezienia na wysypisko i utylizacji zgodnie z przepisami o ochronie środowiska. Zamawiający nie wskazuje miejsca wywozu na wysypisko gruzu i odpadów. Miejsce i odległość wywozu są zależne od wyboru Wykonawcy. Całość kosztów z tym związanych obciąża Wykonawcę. Nadmiar ziemi nie przydatnej do celów budowlanych Wykonawca wywiezie i rozplantuje na swój koszt we własnym zakresie.

§ 7

Roboty konieczne, zamiennie, ograniczenie zakresu robót, wady projektowe i obsługa geodezyjna

1. Zamawiający dopuszcza na warunkach określonych w § 4 ust. 8 pkt 1 możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót

zamiennych lub koniecznych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową w sytuacji gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy.

2. Przewiduje się także możliwość ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy (roboty zaniechane), w sytuacji gdy wykonanie danych robót będzie zbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za zgodne z dokumentacją projektową wytyczenie w terenie wszystkich części robót.
4. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić obsługę geodezyjną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21 lutego 1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (Dz. U. z 1995 r. Nr 25, poz. 133).
5. Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe wpisy do dziennika budowy dotyczące rejestrowania czynności geodezyjnych.
6. Po stwierdzeniu przez Inspektora nadzoru nieprawidłowego wyznaczenia głównych punktów obiektu, Wykonawca jest zobowiązany do sprawdzenia wytyczenia oraz skorygowania ewentualnych uchybień w terminie 7 dni roboczych od daty powiadomienia Wykonawcy przez Inspektora nadzoru o nieprawidłowościach.
7. Wykonawca robót geodezyjnych jest zobowiązany dokonać odpowiednich pomiarów na żądanie nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz udostępniać wykonane pomiary.
8. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę punktów pomiarowych i wysokościowych, a w przypadku ich uszkodzenia do ich odnowienia.
9. Po zakończeniu robót budowlanych zrealizowanych na podstawie umowy Wykonawca zalegalizuje wszelkie zmiany w dokumentacji budowy i w terminie 14 od zgłoszenia inwentaryzacji i dostarczy Zamawiającemu trzy komplety map z inwentaryzacji powykonawczej ze sporządzoną inwentaryzacją urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz wniosie zmiany na mapach do organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny.
10. Wykonawca uwierzytelni dokumenty geodezyjne, powstałe po inwentaryzacji powykonawczej we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.

§ 8

Podwykonawstwo

1. Wykonawca wykona własnymi siłami następujące roboty budowlane stanowiące przedmiot umowy: .....a, Podwykonawcom powierzy wykonanie następujących robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy:.....
2. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy nie stanowi zmiany umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację umowy o podwykonawstwo.

3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
4. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - 1) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - 2) przedmiotem umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - 3) wypłata wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy za wykonane przez nich roboty budowlane będące przedmiotem umowy, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych robót wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
  - 4) wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej, STWiORB, SIWZ oraz standardom deklarowanym w ofercie Wykonawcy,
  - 5) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za wady przedmiotu umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - 6) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca musi wykazać się posiadaniem wiedzy i doświadczenia odpowiadających, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją umowy; dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wykazy personelu i sprzętu oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca w celu realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo będą stanowiły załącznik do tej umowy,
  - 7) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji umowy o podwykonawstwo.
5. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;

- 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy, od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
6. Zawarcie umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
7. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu, za pośrednictwem Inspektora nadzoru, projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz z zestawieniem ilości robót i ich wyceną nawiązującą do cen jednostkowych przedstawionych w ofercie Wykonawcy, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie umowy o podwykonawstwo lub ze wskazaniem tej części dokumentacji, nie później niż 14 dni przed jej zawarciem, a w przypadku projektu umowy przedkładanego przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, wraz ze zgodą Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
8. Projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń. Za dzień przedłożenia projektu przez Wykonawcę uznaje się dzień przedłożenia projektu Inspektorowi nadzoru na zasadach określonych w ust.7.
9. Zamawiający zgłosi w terminie określonym w ust. 8 pisemne zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
  - 1) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, określonych w ust. 4, przy czym, Zamawiający może odstąpić od żądania załączników do umowy o podwykonawstwo, o których mowa w ust. 4 pkt. 6.
  - 2) niezłączenia do projektu zestawień, dokumentów lub informacji, o których mowa w ust.7,
  - 3) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez Podwykonawcę;
  - 4) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy Zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego,
  - 5) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany umową dla tych robót,
  - 6) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie umowy.
10. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo w terminie określonym w ust. 9 Wykonawca, Podwykonawca lub

dalszy Podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.

11. Po akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia zawarcia tej umowy, jednakże nie później niż na 3 dni przed dniem skierowania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
12. Zamawiający zgłosi Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy pisemny sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od jej przedłożenia w przypadkach określonych w ust. 9.
13. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przedłożenia kopii tej umowy nie zgłosi do niej na piśmie sprzeciwu.
14. Wykonawca, Podwykonawca, lub dalszy Podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % szacunkowego wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa § 5 ust. 1, oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany w SIWZ jako niepodlegający temu obowiązkowi, przy czym wyłączenie to nie dotyczy umów o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług o wartości większej niż 50.000 zł.
15. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
16. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
17. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
18. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego w trybie określonym w ust. 7 – 13.
19. Do zmian istotnych postanowień umów o podwykonawstwo, innych niż określone w ust. 18, stosuje się zasady określone w ust. 7 – 13.

20. W przypadku zawarcia umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
21. Zamawiający, może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z terenu budowy, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na terenie budowy naruszają postanowienia niniejszej umowy.
22. W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzone są w języku obcym, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.

§ 9 Odbiory

1. W ramach realizacji niniejszej umowy występować będą następujące odbiory:
  - 1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - 2) odbiór końcowy przedmiotu umowy,
  - 3) odbiór pogwarancyjny.
2. Odbioru wymienionego w ust. 1 pkt 1 dokonuje Inspektor nadzoru przy udziale przedstawiciela Zamawiającego w terminie 7 dni od zgłoszenia przez Wykonawcę odbioru tych robót wpisem do dziennika budowy. W przypadku, gdy z winy Wykonawcy nie dokonano odbioru robót ulegających zakryciu, Zamawiający może za pośrednictwem Inspektora nadzoru nakazać Wykonawcy – na jego koszt – odkrycie lub też wykonanie otworów we wskazanych częściach robót, które nie zostały odebrane.

§ 10 Odbiór końcowy

1. Zakończenie wszystkich robót i przeprowadzenie z wynikiem pozytywnym wymaganych prób i sprawdzeń, kierownik budowy stwierdza wpisem do dziennika budowy. Potwierdzenie zgodności wpisu ze stanem faktycznym przez Inspektora nadzoru oznacza osiągnięcie gotowości do odbioru z dniem wpisu do dziennika budowy. O osiągnięciu gotowości do odbioru Wykonawca zawiadomi Zamawiającego. Przy zawiadomieniu Wykonawca załączy następujące dokumenty:
  - 1) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą,
  - 2) protokoły odbiorów technicznych, atesty, certyfikaty jakości, deklaracje zgodności PN,

- 3) dokumentację powykonawczą obiektu wraz z naniesionymi ewentualnymi zmianami dokonanymi w trakcie budowy, potwierdzonymi przez kierownika budowy i Inspektora nadzoru,
  - 4) dziennik budowy,
  - 5) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym, warunkami pozwolenia na budowę, obowiązującymi przepisami i Polskimi Normami i potwierdzone przez Inspektora nadzoru w przypadku wprowadzenia zmian,
  - 6) rozliczenie końcowe budowy z podaniem wykonanych elementów, ich ilości i wartości ogółem oraz netto.
  - 7) Zamawiający wyznaczy datę i rozpocznie czynności odbioru końcowego robót stanowiących przedmiot umowy w ciągu 7 dni od daty zawiadomienia i powiadomi uczestników odbioru.
2. Zakończenie czynności odbioru powinno nastąpić w ciągu 7 dni roboczych licząc od daty rozpoczęcia odbioru.
  3. Protokół odbioru końcowego sporządzi Inspektor nadzoru na formularzu uzgodnionym z Zamawiającym.
  4. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
    - 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia, może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad,
    - 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:
      - a) jeżeli nie uniemożliwiają one użytkowania przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie,
      - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi.
  5. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad.
  6. Protokół odbioru podpisany przez uczestniczących w odbiorze, doręcza się Wykonawcy w dniu zakończenia czynności odbioru.

§ 11

Odbiór pogwarancyjny

1. Odbioru pogwarancyjnego dokonuje przedstawiciel Zamawiającego w ciągu 14 dni od upływu terminu gwarancji jakości oraz rękojmi wraz z przedstawicielem Wykonawcy. Celem odbioru pogwarancyjnego jest pokwitowanie wypełnienia przez Wykonawcę obowiązków z tytułu udzielonej gwarancji jakości oraz rękojmi za wady.
2. Zamawiający wyznaczy ostateczny, pogwarancyjny termin odbioru robót po upływie terminu gwarancji ustalonego w umowie oraz terminu na protokolarne stwierdzenie usunięcia wad po upływie okresu gwarancji.

§ 13

Gwarancja i rękojmia

1. Wykonawca udziela ..... miesięcznej gwarancji jakości i rękojmi za wady na zrealizowany przedmiot umowy, liczonej od dnia odbioru końcowego.

2. Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi za wady prawne i fizyczne przedmiotu umowy zgodnie z ofertą i przepisami Kodeksu cywilnego.
3. W przypadku stwierdzenia, przy odbiorze przedmiotu zamówienia, wad lub usterek, Zamawiający odmówi dokonania odbioru do czasu ich usunięcia. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wady lub usterki i przystąpienia do kolejnego odbioru w terminie 14 dni od dnia odmowy odbioru, chyba że strony ustalą protokolarnie krótszy lub dłuższy termin.
4. W okresie gwarancji, Zamawiający zobowiązany jest powiadomić Wykonawcę o stwierdzonych wadach lub usterkach przedmiotu zamówienia w terminie 14 dni od ich ujawnienia, natomiast Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia i przystąpienia do kolejnego odbioru w terminie 14 dni od daty powiadomienia o wadach lub usterkach, chyba że strony protokolarnie ustalą krótszy lub dłuższy termin.
5. Istnienie wad lub usterek oraz ich usunięcie powinno być stwierdzone protokolarnie.
6. Wykonawca przedłoży kartę gwarancyjną na przedmiot umowy.

§ 14

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10 % ceny całkowitej brutto podanej w ofercie Wykonawcy w celu zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego tytułem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy w formie ..... tj. kwotę: ..... zł słownie złotych: .....
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1, zostanie zwrócone lub zwolnione w następujący sposób:
  - 1) część zabezpieczenia gwarantująca zgodne z umową wykonanie prac (70% wysokości wniesionego zabezpieczenia tj. kwota: ..... zł słownie: .....) w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane,
  - 2) pozostała część zabezpieczenia (30% wysokości wniesionego zabezpieczenia tj. kwota: ..... zł słownie: .....) w ciągu 15 dni po upływie okresu rękojmi za wady.
3. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu Zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
4. W sytuacji, gdy wskutek okoliczności, o których mowa w § 17 niniejszej umowy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji umowy w stosunku do terminu przedstawionego na formularzu oferty stanowiącego załącznik do umowy, Wykonawca na co najmniej 14 dni przed zawarciem aneksu, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia, na warunkach zaakceptowanych przez Zamawiającego, na okres wynikający z aneksu do umowy.
5. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w rozdz. XV specyfikacji istotnych warunków

zamówienia. Zmiana formy zabezpieczenia musi być dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmiany jego wysokości,

§ 15

Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci karę umowną liczoną od ceny ofertowej brutto określonej w § 5 ust. 1 umowy:
  - 1) za zwłokę w zakończeniu wykonania przedmiotu umowy w wysokości 0,1 % ceny ofertowej brutto za każdy dzień zwłoki.
  - 2) za zwłokę Wykonawcy w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za wady fizyczne lub gwarancji jakości – w wysokości 0,1 % ceny ofertowej brutto, za wykonany przedmiot odbioru, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki liczony od dnia upływu terminu na usunięcie wad. Wysokość kary zwiększa się o 50 % w przypadku niedotrzymania wyznaczonego terminu dodatkowego w okresie gwarancji i rękojmi.
  - 3) z tytułu odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10 % ceny ofertowej brutto. Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji do prac dotychczas wykonanych,
  - 4) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom 500,00 zł brutto za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty,
  - 5) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 1 000,00 zł brutto złotych za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub jej zmiany
  - 6) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 1 000,00 zł brutto złotych za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub jej zmiany,
  - 7) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi umową - w wysokości – 2 % ceny ofertowej brutto,
  - 8) w przypadku naruszenia zobowiązania do ubezpieczenia Wykonawcy zgodnie z § 4 ust. 13, umowy Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 10 000,00 zł, za każde naruszenie,
  - 9) Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w ust. 1, nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego,
  - 10) w przypadku naruszenia § 1 ust. 13 umowy Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 2 000,00 zł.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:

- 1) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego w wysokości 10 % ceny ofertowej brutto. Kara nie przysługuje, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w art. 145 ustawy Pzp,
- 2) za nieprzystąpienie przez Zamawiającego do odbiorów robót zgłoszonych do odbioru przez Wykonawcę w terminach określonych umową w wysokości 300,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.
3. Jeżeli kara umowna z któregośkolwiek tytułu wymienionego w ust. 2 nie pokrywa poniesionej szkody, to Wykonawca może dochodzić odszkodowania uzupełniającego, na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu cywilnego.
4. Kara umowna z tytułu zwłoki przysługuje za każdy rozpoczęty dzień zwłoki i jest wymagalna od dnia następnego po upływie terminu jej zapłaty.
5. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z umowy.
6. Zamawiający wezwie Wykonawcę do niezwłocznego usunięcia wad i usterek, stwierdzonych podczas odbioru. Jeżeli, pomimo uzgodnienia terminu usunięcia stwierdzonych wad lub usterek Wykonawca nie przystąpi do napraw lub tych napraw nie dokona albo wykona je nieprawidłowo, Zamawiający pokryje swoje roszczenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
7. Kary umowne będą potrącane z faktur Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonywania umowy.
8. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie przez Zamawiającego kar umownych z sum należnych Wykonawcy.
9. W przypadku braku możliwości dokonania potrącenia w sposób, o którym mowa w ust.7 kary umowne lub inne należności Zamawiającego wynikające z umowy będą zapłacone w ciągu 14 dni od daty otrzymania przez Wykonawcę wezwania do zapłaty.
10. Zamawiający zapłaci Wykonawcy na jego wezwanie odsetki ustawowe za nieterminową realizację ciężących na nim płatności.
11. Kary nie będą naliczane, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w § 16 ust. 1 umowy.

§ 16

Umowne prawo odstąpienia od umowy lub jej rozwiązania

1. W razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.
2. Poza postanowieniami ust.1 Zamawiający może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym w następujących przypadkach:
  - 1) Wykonawca nie rozpoczął realizacji robót w ciągu 7 dni od daty przekazania terenu budowy,

- 2) Wykonawca, pomimo pisemnych zastrzeżeń Inspektora nadzoru nie wykonuje robót zgodnie z warunkami umownymi lub w rażący sposób zaniedbuje zobowiązania umowne,
  - 3) Wykonawca bez pisemnego uzgodnienia z Zamawiającym przerwał realizację umowy w zakresie złożonego zlecenia na okres dłuższy niż 7 dni,
  - 4) Wykonawca przystąpił do likwidacji swojej firmy z wyjątkiem likwidacji przeprowadzonej w celu przekształcenia lub restrukturyzacji.
  - 5) jeżeli zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy
3. Wykonawca może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy Zamawiający powiadomił pisemnie Wykonawcę, że wobec zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy.
4. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada zobowiązany jest do:
- 1) dokonania odbioru przerwanych robót oraz zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia,
  - 2) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu, chyba, że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń,
  - 3) przyjęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy
5. W przypadku odstąpienia od umowy Wykonawcę obciążają następujące obowiązki szczególne:
- 1) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale przedstawicieli Zamawiającego i Inspektora nadzoru sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót wg stanu na dzień odstąpienia,
  - 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt strony, która odstąpiła do umowy,
  - 3) Wykonawca sporządzi wykaz materiałów, które mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót, nieobjętych umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
  - 4) Wykonawca zgłosi Zamawiającemu konieczność dokonania odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada,
  - 5) niezwłocznie a najpóźniej w terminie 30 dni Wykonawca usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza budowy.
6. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.

§ 17

Zmiana umowy

1. Zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, chyba że konieczność takich zmian wynika z wystąpienia następujących okoliczności:
  - 1) Zmiana terminu wykonania umowy - w przypadku :

- a) wystąpienia warunków atmosferycznych uniemożliwiających prowadzenie robót lub dokonywanie odbiorów,
- b) braku środków finansowych na realizację inwestycji, z przyczyn niezależnych od Zamawiającego.
- c) opóźnienia w przekazaniu placu budowy (odnotowane w dzienniku budowy oraz udokumentowane stosownymi protokołami Inspektora nadzoru i zaakceptowane przez Zamawiającego) lub wstrzymania realizacji robót, przez Zamawiającego,
- d) konieczność dokonania zmian lub konsekwencje błędów w dokumentacji projektowej,
- e) wystąpienia zjawisk związanych z działaniem siły wyższej (klęska żywiołowa, niepokoje społeczne, działania militarne itp.),
- f) opóźnienia w wyniku decyzji administracyjnych (decyzja władz publicznych, zmiana obowiązującego prawa, oczekiwanie na nieprzewidziane wcześniej konieczne wyniki ekspertyz, wyrok sądu itp.),
- g) zmiany podyktowanej zmianą przepisów prawa
- h) gdy zaszła konieczność uzyskania niemożliwych do przewidzenia na etapie planowania inwestycji: danych, zgód lub pozwoleń osób trzecich lub właściwych organów, zmiana terminu realizacji o niezbędny czas ich uzyskania,
- i) gdy prace objęte umową zostały wstrzymane przez właściwe organy co uniemożliwi terminowe zakończenie realizacji przedmiotu umowy

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z wymienionych wyżej okoliczności w zakresie mającym wpływ na przebieg realizacji zamówienia, termin wykonania umowy może ulec odpowiedniemu przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia wykonania jej przedmiotu w sposób należyty jednak nie dłużej niż o czas równy okresowi przerwy, postoju lub opóźnienia.

2) Zmiana umówionego zakresu robót - w przypadku:

- a) ograniczenia finansowego po stronie Zamawiającego z przyczyn od niego niezależnych.
- b) jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby jednej ze stron rażąco stratą, czego strony nie przewidywały przy zawarciu umowy

3) Zmiana sposobu spełnienia świadczenia. Zmiany technologiczne spowodowane w szczególności następującymi okolicznościami:

- a) niedostępność na rynku materiałów lub urządzeń wskazanych w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót spowodowana zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów lub urządzeń;
- b) pojawienie się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót.
- c) pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji inwestycji lub kosztów wykonywanych prac, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy;
- d) konieczność zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych niż wskazane w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, w sytuacji, gdyby

zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy,

- e) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunki geologiczne skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych;
  - f) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunki terenowe, w szczególności istnienie niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych obiektów budowlanych;
  - g) konieczność zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa;
  - h) konieczność usunięcia sprzeczności w dokumentacji w przypadku niemożności usunięcia sprzeczności przy pomocy wykładni, w szczególności gdy sprzeczne zapisy mają równy stopień pierwszeństwa.
- 4) Organizacyjnej polegającej na: zmianie osób, podwykonawców, grup wykonawców i innych podmiotów współpracujących przy realizacji zamówienia pod warunkiem, że ich uprawnienia, potencjał ekonomiczny, wykonawczy i doświadczenie nie są gorsze od tych, jakie posiadają podmioty zamieniane. Zmiany te mogą nastąpić z przyczyn organizacyjnych pod warunkiem, że osoby podwykonawcy, grupy wykonawców i innych podmiotów spełniają wszystkie wymogi wynikające z SIWZ i złożonej oferty.
- 5) Wynagrodzenia:
- a) gdy zmianie ulegnie urzędowa stawka podatku VAT.
  - b) ze względów ekonomicznych lub technicznych dopuszcza się ograniczenie zakresu robót wraz ze zmniejszeniem wynagrodzenia do 20%.
  - c) w przypadkach określonych w ust. 3 niniejszego §.
  - d) Obniżenie wynagrodzenia w odpowiednim stosunku w przypadku istnienia usterki lub wady mającej charakter istotny i nieusuwalny (nie tylko takich uniemożliwiających użytkowanie), oraz takiej, która odbiera cechy właściwe danemu obiektowi (zarówno funkcjonalne jak i estetyczne).
2. Zmiana wynagrodzenia z powodu przyczyn wskazanych w ust. 1 pkt 2 i 3 nastąpi na podstawie opracowanych kosztorysów. Kosztorysy te opracowane będą w oparciu o następujące założenia:
- 1) ceny jednostkowe robót lub ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z kosztorysu ofertowego, a ilości wykonanych robót zgodnie z dokonаныmi obmiarami;
  - 2) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o w/w. zapisy, należy przyjąć brakujące ceny czynników produkcji nie wyższe od „niskich” cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (np. SEKOCENBUD, Orgbud, Intercenbud, itp.) dla województwa warmińsko-mazurskiego, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana. Podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą KNR-y. W przypadku braku odpowiednich pozycji, – KNNR-y, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez Inspektora nadzoru i Zamawiającego.

3. Wystąpienie którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust.1 pkt 1, 2, 3, 4 lub 5, nie stanowi bezwzględnego zobowiązania Zamawiającego do dokonania takich zmian, ani nie może stanowić podstawy roszczeń Wykonawcy do ich dokonania.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość niezrealizowania pełnego zakresu robót w sytuacji której nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy a nie powstałych z winy Zamawiającego ani Wykonawcy.

Postanowienia końcowe

§ 18

1. Wszelkie zawiadomienia, korespondencja oraz dokumentacja przekazywana w związku z niniejszą Umową między stronami będzie sporządzana na piśmie i podpisana przez stronę zawiadamiającą. Zawiadomienia mogą być przesyłane faksem, doręczane osobiście, przesyłane kurierem lub listem.
2. Zawiadomienia będą wysyłane na adresy i numery faksów podane przez strony. Każda ze stron zobowiązana jest do informowania drugiej strony o każdej zmianie miejsca zamieszkania, siedziby lub numeru faksu. Jeżeli strona nie powiadomiła o zmianie miejsca zamieszkania, siedziby lub numeru faksu, zawiadomienia wysłane na ostatni znany adres zamieszkania, siedziby lub numer faksu, strony uznają za doręczone.
3. Wszelkie, nieoczekiwane odkryte na terenie budowy, wykopaliska o znaczeniu historycznym lub innym czy też o znacznej wartości zostaną przekazane do dyspozycji Zamawiającego. Wykonawca powinien poinformować Zamawiającego o wszelkich odkryciach tego typu i zastosować się do wskazówek dotyczących obchodzenia się z nimi. W tym przypadku Wykonawca może zwrócić się do Inwestora o przedłużenie terminu wykonania robót o okres wstrzymania prac.

§ 19

1. Przy realizacji niniejszej umowy mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa polskiego.
2. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy winny zostać dokonane wyłącznie w formie aneksu podpisanego przez obie strony, pod rygorem nieważności.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy Kodeksu Cywilnego oraz ustawy prawo budowlane.
4. Wszystkie spory wynikające z wykonania niniejszej umowy, których nie będzie można rozstrzygnąć polubownie, z zastrzeżeniem ust. 5, będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
5. Na wypadek sporu między stronami na tle wykonania niniejszej umowy, Wykonawca jest zobowiązany do wyczerpania przede wszystkim drogi postępowania reklamacyjnego, polegającego na rozpatrzeniu konkretnego roszczenia od Zamawiającego. Wykonawca ma obowiązek pisemnego ustosunkowania do zgłoszonego roszczenia w terminie 3 dni od daty zgłoszenia roszczenia na piśmie. W razie odmowy przez Wykonawcę uznania roszczenia Zamawiającego, względnie nie udzielenia odpowiedzi na roszczenie w terminie, Zamawiający jest uprawniony do wystąpienia na drogę sądową.
6. Przeniesienie wierzytelności wynikających z niniejszej umowy lub powstałych przy jej realizacji wymaga pisemnej zgody Zamawiającego.

§ 20

1. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach – dwa dla Zamawiającego, jeden dla Wykonawcy.
2. Integralną część umowy stanowią załączniki:
  - 1) Oferta Wykonawcy – załącznik nr 1,
  - 2) Kosztorysy ofertowy – załącznik nr 2.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA: